

Interregionalt samarbeid
om beitedyr og jerv

19.desember 2025

Brev til statsminister Jonas Gahr Støre og klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Historisk samarbeid mellom kommuner, faglag og organisasjoner

Tretten kommuner i Innlandet fylke, Møre og Romsdal fylke og Vestland fylke inngikk 08.10.2025 et historisk samarbeid for å løse felles utfordringer med beitedyr og jerv.¹ Fylkeslagene til Norges Bondelag, Norsk Bonde og Småbrukarlag og Norsk Sau og Geit i de tre fylkene er også med i det interregionale samarbeidet.² Partene har vedtatt en felles erklæring som ligger til grunn for arbeidet (se vedlegg).

Det interregionale samarbeidet er resultat av at *a) beiteområdene som strekker seg over de nevnte kommunene i de tre fylkene utgjør de verste tapsområdene for lam og sau til jerv i Norge; og at b) landets jervebestand siden 2001 i snitt har ligget langt over det nasjonale bestandsmålet for jerv som Stortinget har vedtatt.* Det nasjonale bestandsmålet for jerv er 39 årlige ynglinger, men fra 2001 til 2025 har det gjennomsnittlige antallet årlige ynglinger vært 53,8.³

Det er nedsatt et arbeidsutvalg bestående av følgende representanter som er talerør for det interregionale samarbeidet:

- Mariann Skotte, ordfører i Lesja kommune: mariann.skotte@lesja.kommune.no
- Terese Jemtegård Moen, ordfører i Fjord kommune: terese.jemtegard.moen@politikar.fjord.kommune.no
- Geir Arve Sandvik, varaordfører i Luster kommune: geir.arve.sandvik@luster.kommune.no
- Kristin Gilje Sandnes, Møre og Romsdal Bondelag: kristingsandnes@gmail.com
- Ketil Gutubø, Oppland Bonde- og Småbrukarlag: kgutub@online.no
- Ole Bjarne Hovland, Sogn og Fjordane Sau og Geit: ole.bjarne.hovland@gmail.com

---

¹ Dovre kommune, Fjord kommune, Lesja kommune, Lom kommune, Luster kommune, Lærdal kommune, Rauma kommune, Skjåk kommune, Stranda kommune, Stryn kommune, Sunndal kommune, Vågå kommune og Årdal kommune.

² Innlandet Bondelag, Møre og Romsdal Bondelag, Vestland Bondelag, Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag, Oppland Bonde- og Småbrukarlag, Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag, Møre og Romsdal Sau og Geit, Oppland Sau og Geit og Sogn og Fjordane Sau og Geit.

³ Kilde: Rovdata.no.

Våre krav til regjeringen

Arbeidsutvalget til den interregionale samarbeidsgruppa ønsker et snarlig møte med klima- og miljøministeren for å drøfte den kritiske situasjonen med beitedyr og jerv i de tre fylkene.

Det har vært store lammetap til jerv i løpet av beitesesongen 2025 i beiteområdene som dekker deler av Innlandet fylke, Møre og Romsdal fylke og Vestland fylke. Enkelte besetninger har hatt lammetap på over 60 prosent, og tapene har vært store både i besetninger som har beitet innenfor forvaltningsområdet for jerv og i beiteprioriterte områder.

Dersom regjeringen ønsker å opprettholde en livskraftig beitenæring i fjell- og fjordområdene mellom de tre fylkene, haster det å gjennomføre tiltak som sikrer fortsatt beitebruk.

Vårt krav er at jervebestanden i Norge må reduseres slik at den kommer ned på nasjonalt bestandsmålnivå i løpet av 2026. Det innebærer å redusere den voksne jervebestanden slik at den ikke produserer mer enn 39 årlige ynglinger totalt. Vi mener det er mulig å gjennomføre tiltak som vil ha effekt, innenfor rammene av gjeldende rovviltforlik og eksisterende regelverk:

- a) **Staten må ta et større ansvar for å drive bestandsregulering, jf. pkt. 2.2.4 i rovviltforliket.**⁴ Fjellområdene som dekker deler av Innlandet fylke, Møre og Romsdal fylke og Vestland fylke består av bratt og ulendt terreng som er rasutsatt og lite egnet for lisensjakt. Effektiv bestandsregulering av jerv i disse områdene krever økt innsats fra Statens naturoppsyn (SNO) i form av ekstraordinære uttak før ordinær lisensfellingsperiode er over. Det er viktig at SNO settes inn så raskt snøen kommer og det er sporingsforhold i fjellet, og at SNO får i oppdrag å ta ut det samme antallet jerv som står igjen på lisensfellingskvotene i de aktuelle områdene.
- b) **SNO må ha tilstrekkelig med ressurser til å drive utstrakt bestandsovervåking og gjennomføre ekstraordinære uttak og skadefellinger så effektivt som mulig.** Økt tilgang på helikoptre og nødvendig personell er avgjørende for effektivt å kunne gjennomføre uttak i værvinduer med fly- og sporingsforhold. Det er viktig å sørge for rekruttering av både piloter og skyttere, og sikre at det er nok helikoptre og personell tilgjengelig til å dekke behov i ulike deler av landet om vinteren.
- c) **Eksisterende handlingsrom innenfor dagens regelverk må utnyttes bedre for å redusere skader på beitedyr forårsaket av jerv og tilrettelegge for fortsatt beitebruk.** Så lenge jervebestandens overlevelse ikke er truet nasjonalt må

---

⁴ Dokument 8:163 S (2010–2011), s. 3.

forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 i økende grad tas i bruk for å redusere skadepotensialet på beitedyr i de mest utsatte skadeområdene i landet, slik som i Møre og Romsdal, sjøl om jervebestanden i disse områdene ligger på/under bestandsmålnivå.

- d) **Den todelte målsettingen i rovviltforliket må tillegges større vekt.** I henhold til forliket skal det være mulig å opprettholde en bærekraftig beitenæring også innenfor forvaltningsområdene for jerv. Forvaltningen må tilrettelegge for dette gjennom å sørge for at den norske jervebestanden holdes på et antall voksne individer som ikke produserer mer enn 39 årlige ynglinger.

Feilslått jerveforvaltning er et demokratisk problem

Den interregionale samarbeidsgruppa mener det er et demokratisk problem at jerveforvaltningen i Norge, under vekslende regjeringer, ikke har fulgt opp Stortingets vedtatte rovviltforlik. Det er klima- og miljøministeren, og til sist statsministeren, som har overordnet ansvar for at rovviltforliket etterleves.

Rovviltforlikets todelte målsetting – som ble vedtatt i 2004, og videreført og presisert i rovviltforliket i 2011 – handler om å balansere to hensyn:

1. **Sikre levedyktige bestander av de store rovviltartene.**
2. **Opprettholde en bærekraftig beitenæring** – særlig småfehold i utmark, som er viktig for norsk landbruk, distriktsnæring og sjølforsyning.

Den interregionale samarbeidsgruppa er sterkt kritisk til at jervebestanden i Norge ikke holdes på nasjonalt bestandsmålnivå. Manglende etterlevelse av bestandsmålet gjør det vanskelig å opprettholde en bærekraftig beitenæring i deler av de tre fylkene. Dette har negative konsekvenser for beitebrukerne og det angår, men vil også påvirke flere lokalsamfunn, landets sjølforsyningsevne, kulturlandskapspleien i flere verneområder⁵, rødlistede plantearter som er avhengig av beitebruk og villreinbestanden i Reinheimen-Breheimen og Snøhetta villreinområder negativt.

Behov for tiltak og samarbeid

Vi håper på snarlig møte for å drøfte situasjonen og mulige tiltak inn mot neste års beitesesong.

---

⁵ UNESCO-verdensarv: Geiranger-Herdalen landskapsvernområde; Nasjonalparker: Breheimen nasjonalpark, Dovre-Sundalsfjella nasjonalpark, Jostedalsskogen nasjonalpark, Jotunheimen nasjonalpark og Reinheimen nasjonalpark; Landskapsvernområder: Dalsida landskapsvernområde, Eikesdalsvatnet landskapsvernområde, Finndalen landskapsvernområde, Honningsvågen landskapsvernområde, Høydalen landskapsvernområde, Innerdalen landskapsvernområde, Lardalen landskapsvernområde, Mysubytta landskapsvernområde, Mørkridsdalen landskapsvernområde, Ottadalen landskapsvernområde, Romsdalen landskapsvernområde, Strynefjellet landskapsvernområde, Tafjorden-Reindalen landskapsvernområde, Trollheimen landskapsvernområde, Trollstigen landskapsvernområde, Utladalen landskapsvernområde, Vigdalen landskapsvernområde og Åmotan-Grøvdalen landskapsvernområde

Vi ber om at svarbrev og kontakt går via arbeidsutvalgets fungerende sekretær Ane Støen
Mittet: E-post: ane.ingvild.stoen.mittet@bondelaget.no, og telefon: 976 35 457 .

Med vennlig hilsen

Dovre kommune
Fjord kommune
Lesja kommune
Lom kommune
Luster kommune
Lærdal kommune
Rauma kommune
Skjåk kommune
Stranda kommune
Stryn kommune
Sunndal kommune
Vågå kommune
Årdal kommune
Innlandet Bondelag
Møre og Romsdal Bondelag
Vestland Bondelag
Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag
Oppland Bonde- og Småbrukarlag
Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag
Møre og Romsdal Sau og Geit
Oppland Sau og Geit
Sogn og Fjordane Sau og Geit

Vedlegg:

- Felles erklæring – interregionalt samarbeid om beitedyr og jerv